

۲۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان باید از بین همه‌ی راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد (کشف راه درست زندگی) تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت خویش برسد.

۲۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خداوند هر مخلوقی را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودش قرار داده است، هدایت می‌کند. بنابراین می‌توان گفت: تناسب ویژگی‌های انسان با هدف خلقت او هدایت ویژه‌ی بشر را رقم می‌زند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) برنامه‌ی ویژه‌ی هدایت انسان، تنها دربرگیرنده‌ی پاسخ سوالات بنیادین بشر و نیازهای اساسی اوست.

(۳) تفکر در پیام الهی و تشخیص بایدها و نبایدها از طریق عقل صورت می‌گیرد، نه اختیار.

(۴) برنامه‌ی هدایت انسان از طریق پیامبران فرستاده شده است، نه امامان.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته‌ی خود، هشام بن حکم، فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن‌که بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند و آن‌کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این دو بیت با نیاز «کشف راه درست زندگی» ارتباط مفهومی دارد؛ زیرا در این ابیات بیان شده که انسان باید دو بار در دنیا زندگی کند. دفعه‌ی اول تجربه کسب نماید و بار دیگر آن‌را به کار گیرد، اما در نیاز کشف راه درست زندگی بیان شده که انسان یک بار بیش‌تر زندگی را تجربه نمی‌کند و فرصت دو بار زندگی کردن در دنیا را ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِيَأْتِيَ النَّاسَ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَ كَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا: رسولانی (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و اندازکننده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد و خداوند باعزت (شکست‌ناپذیر) و داناست.» مستفاد می‌گردد که خداوند برای اتمام حجت بر مردم و مسدود کردن راه عذر و بهانه، انسان را به طور ویژه و متفاوت از سایر مخلوقات، یعنی با ارسال انبیا هدایت فرموده است.

توجه: قسمت اول آیه‌ی بالا «رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ» بیان‌گر هدایت ویژه‌ی انسان از طریق ارسال انبیاست که علت آن از قسمت دوم آیه یعنی «لِيَأْتِيَ النَّاسَ ...» دریافت می‌شود، بنابراین با توجه به صورت سؤال، قسمت دوم آیه را انتخاب می‌کنیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به ترجمه‌ی آیه‌ی ۱۹ سوره‌ی مبارکه‌ی آل‌عمران: «قطعاً دین نزد خداوند، اسلام است و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نیمودند، مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند، آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت.» سبب اختلاف میان اهل کتاب، رشک و حسادت اهل کتاب پس از آگاهی به حقایق است.

تذکر: «تحریف تعالیم پیامبران پیشین» نمی‌تواند علت اختلاف اهل کتاب باشد؛ زیرا با استناد به آیه‌ی بالا، اهل کتاب با وجود همه‌ی تحریف‌ها از حقایق اسلام آگاه بودند و تنها به دلیل رشک و حسد به مخالفت پرداختند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تداوم و استمرار در دعوت انبیا سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن‌را به راحتی کنار گذارند که این امر از علل تعدد انبیا و تجدید نبوت آنها است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عدم توسعه‌ی کتابت و ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی، متبوع (علت) تحریف تعالیم انبیای پیشین می‌باشد که دلیلی بر تجدید نبوت پیامبران است.

۳۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به سبب نوع خاص آفرینش انسان یا همان وجود فطرت مشترک، خداوند یک برنامه‌ی کلی به نام اسلام به انسان‌ها ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند. توجه: در پاسخ به قسمت دوم سؤال: باید دقت کنید که دین، به معنای راه و روش است و به هر برنامه‌ی پیشنهادی برای زندگی انسان اطلاق می‌گردد (مانند دین مسیحیت، یهودیت و ...) در حالی که برنامه‌ی کلی هدایت انسان از جانب خدا، تنها یک نام دارد و آن «اسلام» است.

۳۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لازمه‌ی ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است و بر همین اساس در طول تاریخ، پیامبران الهی با ایمان استوار و تلاش بی‌مانند خود، دین الهی را تبلیغ می‌کردند.

۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کسب فضایل اخلاقی چون عفت و پاکدامنی، راست‌گویی، امانت‌داری و ... ناظر بر محتوای اصلی دعوت انبیا در زمینه‌ی «عملی» است که رسیدن به ایمان قلبی در آن، نتیجه و تابع اندیشیدن در خود و جهان هستی است.

۳۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مأموریت مشترک همه‌ی انبیا، برپایی دین و عدم اختلاف در آن است که این امر از مفهوم آیه‌ی شریفه‌ی «خداوند از دین، همان را برایتان بیان کرد که نوح را بدان سفارش نمود و آنچه را ما به تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید و در آن تفرقه نکنید.» مستفاد می‌گردد.

۳۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است.

۳۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انسان بی‌نهایت‌طلب در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.

۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ترجمه‌ی آیه‌ی ۵۸ سوره‌ی مائده آمده است: «آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید آن‌را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.»

۴۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عاملی درونی، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان بازمی‌دارد. میل سرکشی که در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه می‌خواند، «نفس اماره» یعنی فرمان‌دهنده به بدی‌ها، نامیده می‌شود.

۴۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ترجمه‌ی آیه‌ی ۲۲ سوره‌ی ابراهیم آمده است که شیطان به اهل جهنم می‌گوید: «خداوند به شما وعده‌ی حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم؛ فقط شما را به گناه دعوت کردم. این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. امروز خود را سرزنش کنید نه مرا. نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.»

- ۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ترجمه‌ی آیه‌ی ۹۱ سوره‌ی مانده آمده است که «شیطان می‌خواهد به وسیله‌ی شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز بازدارد.»
- ۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ترجمه‌ی آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی محمد آمده است: «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتشان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.»
- ۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر شیطان هم نبود، نفس اماره انسان را به گناه تشویق می‌کرد. انسان در کنار ویژگی‌های فطری که او را به سمت خیر راهنمایی می‌کنند، دارای غرایز حیوانی نیز هست و اگر زمام خود را به این غرایز دهد، جز به مسائل حیوانی نمی‌اندیشد.
- ۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر مبنای معارف قرآنی، عاملی درونی (نفس اماره)، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجدان باز می‌دارد.
- ۴۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امام علی (ع) درباره‌ی نفس اماره می‌فرماید: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»
- ۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اولین نیاز برتر انسان «شناخت هدف زندگی» است. او می‌داند که اگر هدف حقیقی زندگی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده و چنین کسی در حقیقت «سرمایه‌ی وجودی خود» را از بین برده است. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ»
- ۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پاسخ به سؤال‌های اساسی باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است، در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجزیه‌ای کافی نیست؛ به خصوص که راه‌های پیشنهادی نیز بسیار زیاد و گوناگون‌اند.
- ۵۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته‌ی خود، هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگانش نفرستاد، جز برای آن‌که بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تفکر و تعقل برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند و آن‌کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»